

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felolós szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Gazdátlan mandátum.

(Sz.) Debrecen város országos képviselői mandátumai közül gazdátlanul maradt egy. Nagy képzettségei, rajongó hazaszeretete alapján nagyon is méltó birtokosát elragadta közülünk a könyörtelen végzet s az ország legelső törvényhozói testületében helye üresen áll.

Még el sem vették pompázó színüket a tél fagyos leheletétől megdermedt virágok, szép emlékü, megboldogult politikai vezérünk: Szabó Kálmán sirhalmán s a forrongó élet hullámvérésébe már belesodródott az a kiáltó kérdés, vajjon ki fogja képviselni az elhunyt váratlanul bekövetkezett halálával megüresedett helyet a parlamentben?

Izlésesnek talán nem mondható, hogy már a gyász harmadik-negyedik napján előtérbe tolt az a kérdés, de az életnek megvannak a maga követelményei, amelyek mellett az érzelmi momentumok háttérbe szorulnak. Gorkij, az oroszok nagy írója mondja, valahol: becsüljük meg a holtakat, szép emlékekkel a mi sziveinkben, de ne feledkezzünk meg ő miattuk az élőkéről... Az élőkéről, akikkel szemben súlyos kötelezettségek teljesítését róvják ránk az emberiség sorsát örök törvények szerint intéző természeti erők, titokzatos hatalmak...

A Szabó Kálmán halálával, Debre-

cen város harmadik kerületében gazdátlanul maradt mandátumért megindultak már is alkotmányos mozgalmak. A legiehetősebb kombinációk röpködnek a levegőben.

Természetes, hogy az eddigi szóbeszédeknek semmi jogos alapja sincsen, hiszen a jelöltek hivatalos formában történt felszólításáról s komolyabb természetű nyilatkozatokról, hogy vajjon vállaljuk e a jelölést, szó sem lehet.

Mi a szállongó hírekkel — bár egyes lapok már neveket is említettek, nem foglalkozunk. A függetlenségi párt, amelynek egyedül van jogcíme, e kerületnek már a legutóbbi választáson eklatáns módon megnyilatkozott politikai meggyőződése s a koalíciós pártok által általában s országszerte betartott statusquo alapján a mandátumra, még nem intézkedett a jelölés tárgyában.

A közelben azonban — miután a törvény értelmében elég gyorsan kell megejteni a választást — nyilvánosságra, hozza jelölje nevét, a kinek személyében az ügyhöz méltó körültekintéssel fog egyhangulag megállapodni. Eddig is biztosra vehető, hogy a függetlenségi párt jelöltjét fogják támogatni koalíciós fegyvertársaink is, így az alkotmánypárt összes tagjai.

*

Többen emlegetik, hogy a városi párt, mint olyan jelöltet állít. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. A

városi párt, mint olyan mindég azt hangoztatta, hogy csak a közigazgatás medrében folyó városi ügyek irányítására szervezkedett, minden politikai pártállás nélkül s szabadkezet ad tagjainak a felmerülő politikai mozgalmakban, politikai meggyőződésük szabadon való érvényesítésére.

Ezt a sokszor hangoztatott állítást leszögezzük most az első politikai mérkőzés porondjára.

Mert vagy őszinte volt a városi párt programja s ez esetben nem befolyásolhatja együvértartozáságuk a párttagokat abban, hogy az egyikük-másikuk által többször hangoztatott függetlenségi politikai meggyőződésüket érvényesítsék az által, hogy az egész koalíció által támogatott függetlenségi jelöltre adják le szavazatokat, vagy nem volt őszinte e párt törekvése s akkor a párt elveszti létjogosultságának erkölcsi alapját.

Gróf Zichy Aladár ő Felsege személye körüli miniszter szombaton este Budapestre érkezett és részt vett a minisztertanácson, vasárnap este pedig visszautazott Bécsbe. — Ugyancsak vasárnap este Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter is Bécsbe utazott, hogy Zichy Aladár gróffal együtt résztvegyen a tegnapi elhunyt Apponyi Leopoldina grófnő temetésén. Apponyi gróf Bécsből Éberhardra utazik.

Az arany leány.

A „Debreczen“ számára írta: Vidovich Ernő.

I. Girált Géza.

Az őrszem (aki már a Mikszáth regényeiből kedves ismerősünk) lelkendezve szaladt le a toronynak nevezett padlásablakból és elfuló hangon kiáltozta a megszokott vezényszót:

— Chlapezi do libriji!

A hosszú jegenyés út végén apró porfelhő látszott. Jó szemmel ki lehetett venni a két, jókedvűen ügöző, mokány paripát is és a vörös napernyőt. A kocsi tehát vagy tiszteletes Jendrasik Márton ült, a szomszéd falu érdemekben gazdag lelkése, vagy Girált Klári, az arany leány. Az egész megyében csak ketőjüknek volt piros napernyője.

A vezényszóra Máté, aki eddig a kertben nyesegette a makrancos körtecsmetéket, felszedte az öreg terebélyes almafa alá állított puskáját s a szegény, elejtett nyul tetemét és morogva indult a kastély felé. Útközben benézett az istállóba, kiadta a zabot az igás kocsinak. Idő volt reá bőven. Jó negyedóra eltelt, amíg a kocsi befordult az udvarra. Ak-

korára már kifogástalanul borotvált arccal, hosszú fekete kabátban és fehér cémakeztyűben hajlongott a lépcsők alján és szertartásosan segítette le a kocsiról Girált Klárit. Máté ugyanis sokoldalú ember volt, ő töltötte be az Áronffy-család háztartásában a vadász, a kertész, a parádés kocsis és a komornyik helyét.

Girált Klári leszállt a kocsiból. — Fehér selyem porköpenyegét hanyagul huzta maga után, fejét mélyen lehajtotta, mintha nem bírná a temérdek, arany haj koronát. — De szép is volt. Az embernek önkénytelenül az a gondolata támadt, hogy de szeretné egyszer látni, mikor csak ezzel az arany hajtengerrel takarózik. Egy elcsapott szobaleánya mesélte, hogy esténként a tükör elé áll, szőke haja palástként omlik körötte és órákig elgyönyörködik a selymes, finom hajfürtökben, mély, nehéz fényű szemében. Olyankor sokszor hallani, amint tetszelegve suttozva:

— Én vagyok az arany leány...

A megyében nem is hívják másképen, csak arany leánynak.

Az előszobában karjába szökött Áronffy Zsófi. Sokkal alacsonyabb volt, mint Klári, a

haja fekete, arcbőre erősen barnás. — Talán azért is szerették annyira egymást, mert a természet ellentétes ajándékokkal halmozta el őket. És az egymásra irigy emberek rendszeren jóbarátok. Így könnyebben leshetik el az egymás titkait és könnyebben lophatják meg egymást. A két leány karonfogva ment tovább. Zsófi elszedegette az arany leány kalapját, köpenyét és kacagva mondta:

— Így, ezt most elzárom és nem eresztelek el egy hétig.

— Jó, hát holnapig itt maradok, ha nem dobtok ki — nevetett Klári.

Még a kacagása is úgy csengett, mint az arany.

— Vendégünk is van, nagyon kedves vendégünk — ujságolta tovább Zsófi.

— Igazán. És kicsoda? — Az elpirulásból sejteni lehetett, hogy gondolja, ki az. A tekintetéből azt lehetett olvasni. — Hiszen ő érette jöttem.

— Találd ki — enyelgett Zsófi.

De nem volt ideje a találgatásra, az ajtó nyílt és magas olajbarna arcú fiatal ember lépett ki rajta.

Eredeti és új Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag **Szendró Sándor** zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR“ zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltnék. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzietheiyiség Szent-Anna-utca 3. szám.

A papválasztásról.

Hogy elérkezett a választás előtti hét, mind biztosabb és biztosabb a jel, hogy az üresedésben levő lelkési állást Balmazújváros papjával, Illyés Endrével töltik be. — Nem is hunyhatnak a választók szemét ennek a jeles lelkésznek ismert kiválósága előtt, hiszen róla még ellenfelei is elismerik — mert vagy személyes ismeretség, vagy elkötelezettségük, vagy éppen a rokonság érzeténél fogva hiányoznak pártjából — hogy igen méltó jelölt. És ebben a tekintetben egyedül áll versenytársai között. Megválasztása esetén általános nyugalom tölti majd el mindenkinél a szívet; akik pedig most kitartóan mellette küzdenek, méltó öröm és meglepedéstől lehetnek áthatva.

Már pedig alig kétségbevonható, hogy ő lesz a ref. egyház új papja. Pártja olyan erős és lelkes, magába foglalva egyházunk legkiválóbbjait, a presbiterium több mint két harmadát és a választó közpolgárság rábeszélésére nem hajló, szilárd jellemű nagy többségét, — hogy jövődőlésünkben csalódnai nem enged. A szervezetségben sincs hiány, mert a párt-szervező bizottság a Bika kistermében gyakori értekezletre jön össze, hova lelkesültséggel gyűlnek fel s lelkesültségük még fokozottabb érzelmével távoznak. Így készül elő a vasárnapi nagy nap, melyen már jóslgatás nélkül mondjuk ki az eldőlő küzdelem után, hogy Illyés Endre Debrecen új papja s örömmel üdvözölendjük közös szerencsájukban egyházunkat s új lelkészét.

A nagy minisztertanács.

Wekerle Bécsbe megy.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Kossuth Ferencnél tegnap délelőtt tíz órakor minisztertanács volt, melyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A tanácsban dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnökölt, a jegyzőkönyvet Márffy Albin államtitkár vezette. A formális tanácskozás két órahosszat tartott, azután a miniszterek még egy óránál tovább feszitelen beszélgetést folytattak.

A minisztertanács anyagát a helyzet megbeszélése képezte. A tanácskozást azért kellett kivételiesen vasárnap tartani, mert Wekerle miniszterelnök már ma akart Bécsben a királynak jelentést tenni és mert Apponyi Albert grófnak este sógornője temetésére el kellett utaznia.

Girált Géza nevette meg a vármegyét egyszer avval, hogy azt mondotta:

— No ha az unokahugom mindenáron arany leány akar lenni, én leszek az arany legény.

Az igaz, hogy jobban értett ahhoz, hogyan lehet a természet adományait értékesíteni. Aranyat tudott kovácsolni az eldobott agyagcserépből is, csak hogy elkölthesse. Az agyagcserépeket ugyan rendesen hosszú, keskeny papírszeletek alakjában hozta napvilágra és — én nem tudom, honnan keletkezik a tót felvidéken az a sok apró-cseprő, könnyelmű bankocskák — de rendesen értékesítette is őket.

Harminc esztendő volt már. Nehány év óta szolgabíró a megyénél. Az alispán ugyan sokszor kereste a hivatalában, saját állítása szerint ő is sokszor kereste az alispánt, de eddig még a hivatalos órák alatt vajmi ritkán találkoztak.

— Szervusz Klári — mondta a leánynak, mintha sejtette volna, hogy itt vagyok.

Elbizakodtan beszélt. Klári közönyösen nyújtotta a kezét s újra Zsófihoz fordult:

— Van még más vendégetek is?

— Nincs, senki.

— De hiszen te valami nagyon kedves

A tanácskozás után a legfontosabb, melyet a Wekerle-kabinet fennállása óta folytatótt. Rövid idővel karácsony előtt, Andrassy Gyula grófnak Bécsből való visszatérte előtt már volt egy minisztertanács a helyzet megbeszélésére, de akkor nem határoztak semmit, mert egyrészt Andrassy Gyula gróf beteg volt és nem jöhetett a tanácsba. A helyzet azóta súlyosabbá vált s most a kormány nagy és nehéz helyzetben áll. A tegnapi minisztertanácson is az a vélemény volt többségben, hogy a kormány a nemzeti bank kérdésében nem engedhet jótányit sem és hogy az eddig felajánlott katonai engedmények nem kielégítőek. Kívánják továbbá, hogy az osztrák kabinét hagyja abba az agitációt a magyar kormány ellen; hogy a korona és a közös kormány adjon ultimátumot a bank- és katonai kérdésekben. A választási törvényről szó sem esett.

Wekerle vasárnap este Bécsbe akart menni, de onnan telefonice azt az értesítést kapta, hogy őfelsége csak kedden fogadhatja. Ezért csak hétfőn este utazott Bécsbe, ahol a király ma délelőtt fogadja.

Az utolsó ut.

Szabó Kálmán temetése.

Az általános mély részvét impozáns megnyilvánulása meillett helyezték vasárnap délelőtt örök nyugalomra Szabó Kálmán hült letemeit. Az a keret, melyek között a végtisztességtétel lefolyt, az a gyász, mely ott körülfonta a koporsót, mutatta csak valójában, hogy ki volt Szabó Kálmán, hogy mi je volt ő e város társadalmának, az országnak. Őt, akinek egész áldásos élete a puritán egyszerűség jegyében zajlott le, fényes gyászpompa kísérte utolsó útjára. A társadalom, mely éppen Szabó Kálmán szerénysége, egyszerűsége miatt alig-alig tudta elismerésének kifejezést adni, most a hideg ravatalt, soha meg nem nyíló koporsót kereste fel, hogy a gyász fekete színeivel bár, de megrögzítse, hogy nagy érdemes ember volt Szabó Kálmán.

*

A temetés vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődött a Kossuth-utca 36. szám alatti gyászházban. A társadalom színe-java megjelent a temetésen. Képviselve volt a függetlenségi-párt, a ref. egyház, a kamara, sok társaság, egy-

embert ígértél nekem. Csak nem erre gondoltál?

Girált mosolyogva türte az apró tüzsrásokat.

— Ne haragudj, — mondta aztán. Inkább elismerem, hogy minden telepathikus sejtés nélkül jöttél ide. Miért is akarnál velem találkozni? Szegény, megvetett unokatestvéred vagyok csak.

Az utolsó szavakat már szomorú, buskomor hangon mondta. Klári nem válaszolt, hosszú, méltóságteljes lépésekkel ment tovább. Zsófi követte. Girált még lerázta a port a hugocskája köpenyéről. És csak azután ment utánuk. A szomszéd szobában lopva, titokban megsimogatta az Áronffy Zsófi fehér, gömbölyű karját.

Klári a tükör előtt állott és a haját igazgatta. Észrevette őket, de azok nem látták, a mint elkeseredve az ajkába harapott. Le tudta volna tépni az arany koronát a fejéről. Hiszen úgy gyűlölte már. Amióta nemcsak arany leány volt, de arany legény is és tréfás, kellemetlen öreg bácsikák, ha a bor megoldotta a nyelvüket, számtalanszor elemlegették:

— Kettőtököt egymásnak teremtett az Isten.

Debreczennek valamennyi pénztintézete, ipari vállalata, a hivatalos világ, a város és vármegye.

Budapestről lejöttek dr. Tóth János államtitkár, dr. Bakonyi Samu és Marjay Péter országgyűlési képviselők. Megjelentek a kereskedelemügyi miniszter nevében Micsek Endre miniszteri tanácsos, Fodor Jenő miniszteri titkár. A kamarák közül képviselőket küldtek többen, így a kassait: Siposs Gyula elnök, Siposs Aladár dr. titkár, a miskolci Sugár Ignác titkár, a kolozsvári Tamási József elnök. Gámán József titkár, szegedi kamarát Szarvady Lajos elnök, sopronit Ullein József elnök, nagyváradit Huzella Gyula elnök, marosvásárhelyit Szakács Péter titkár képviselték. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nevében elnöke, Sándor Pál orsz. képviselő jelent meg. A kamara kül- és beltágjai, a helybeli összes ipari és kereskedelmi szervezetek képviselői igen nagy számban jelentek meg.

A gyászházban a Kereskedő Ifjak Társasalata adott elő gyászeneket, azután a koporsót átvitték a Kossuth-utcai templomba, melyet zsufolásig megtöltött a közönség. A templomban Szele György lelkész mondott magas szárnyalású, felemelő gyászbeszédet. Az ismét felhangzó gyászenek után a koporsót a temetkezési intézet emberei ismét feltették a gyászkocsira és megindult a szomorú menet a temetőbe. Elöl gyászzászlók alatt haladt az István-gözmalom munkáslegyőletek, utána a Homokkerti olvasóegylet, majd az Egység és a Helyi Dalárda küldöttsége. A függetlenségi-kör tagjai két gyászfátyollal bevont zászló alatt vonultak ki. A százat meghaladó szebbnél-szebb koszorukat két koszorúskocsi vitte. A négylovas halottas kocsit a testőrökön kívül díszruhás, fekete fátylas hajduk kísérték. A kocsit után mentek a gyászoló család férfitágjai s a város számos kitűnősége.

A temetőben a sírnál először Huzella Gyula az összes kamarák nevében mondott bucsuzó beszédet. Utána Szávay Gyula, a debreczeni kamara nevében szolt következőkép:

Szavay Gyula beszéde.

Szabó Kálmán ime, aki úgy szerette a földet, megyen le kebelébe. A nagy fehér mezőség megnyitotta neki itt az ilatos kövek közt rejtett kis kapuját s tárt karokkal várja az ő hű fiát. Puha hantok rendezkednek a feje alá s a tél telehinti érdemcsillagokkal ágya takaróját. Ezek az ő érdemei, ezeket is az Uristentől kapta, másfélre sohase vágyott.

Jövünk, követjük őt, akik életében is követtük, hogy mellette legyünk a nagy pillanatban, amikor lelke szép fehér zászlaját begöngyölgeti és életbeli álmódzásainak ráírott jel-szavaival együtt maga meléi fekteti, szemére teríti. Pihenő hamvaira is ekként elhamvadt illuziók finom fátyola borul örök szemfedőül és ő lehunyta szemeit, hogy még ott az örök világosság honában is — át ne lásson rajta.

Igy tett ő életében is, ő mindig szebbnek és reményteljesebbnek látta a világot, mert a maga lelkén keresztül nézte és ez a lélek a rózsaszínű jószágok összetele volt.

A semmit nem hívés és mindentvallás mai idejében ember volt, ritka ember, aki hitte amit vallott és cselekedte amit kellett.

Ő az emberszeretetet ígét hirdető, ezeket az ígétet kenyérré kenve osztogatta, az elnyomottak segítségét példát adva tanitgatta. Olyan apostola volt ő az emberszeretethez, akinek a rászorultak előtt sem a háza, sem a szíve, sem a keze nem volt csukva soha s közbenjáró lábát csak a halál béníthatta meg.

Nagyon egyszerű szó nagyon szépen írja le őt: jó ember volt, olyan korban, amikor okos ember több van kelletténél, de jó ember minél kevesebb.

Ő a haza lobogóját tartva kezében, valóságga érezte azokat a boldog meleg szivregéseket, melyek valaha a profétáknak a ki-nyilatkoztatásokat sugallták s amelyeknek szavalását ma iskolák tanítják. Hazafi volt ő szó-

Részletfizetésre kaphatók

fegyverek, gramfonok és lemezek, fényképező gépek, mindennemű hangszerek, színházi látcsövek és Meidinger kályhák a **Schwarz-féle** pipa tüzetben a városházzal szemben. . .

nak olyan értelmében, melynek ma már igazán értelmé sincsen.

Ő a közgazdasági élet katonái közé állván, ez élet örökharcu mezőin a megalkuvatlan küzdők példaképe volt, aki a maga vártáján olykor még akkor is küzdött, mikor már a vezéri dombon letették a fegyvert.

Ezekben a fáradozó küzdelmekben ő a becsületrend titkos nagykeresztjét s csalódása, károsodása, betegeskedése számos nyilvános kis keresztjét szerzé meg magának.

Ő városát úgy tudta szeretni, ahogy az a patricius atyák könyvében iratik; ő ebből a szeretetből annyi hasznot tartott meg magának, amennyi örömet a gazdagon termő fa, mely gyönyörködik érő gyümölcsében. Táplálkozott az idealizmus talajából s lehajtotta mosolyogva tapasztalatának ágait, hogy szakíthassanak róla.

Ő a családi otthon édes csendjében maga volt a napsugaras derűtség, a baráti élet levegőjében az igazságvágás, minden téren az egyszerűség és puritánság, daliás alakja egyszerű hordozta a lelki fiatalság elevenességét s a szívjóság leszűrt bölcsességeit. Egész lényéből az sugárzott ki, ami a kézfogásán érzett: erő és melegség.

És ez a daliás, munkás, napsugaras lelkű ember leköltözik oda, ahol nincs több napsugár, itt hagyja boldogsága dédelgetőit, szerető szívének, jóságos lelkének elszakadt páros fele részét, itt hagyja házának gyászbatört gyönyörű virágait, szeme fényeit, gyermekeit.

És megyen Szabó Kálmán, ahogy sohse szokott: szóval, vissza se fordulva, tanítasokat nem adva, nagy büszke szekéren megyen új pályára, ahol még nyugodalmasabban lehet álmodozni.

És először történik, hogy ő a vigasztaló jóság s derűtség embere, aki mindig csak könnyet oszlatozott, redőt simított, most ime a szomorúság árnyékaival sötétíti a neki kedves arcokat s könnyeket fakaszt szerető szemekben.

Ez mutatja, hogy valóban és végleg eltávoztólunk. Isten veled hát barátunk, vezérünk, virágaink élő sorfala közt téj meg ahova indultál, a holtbizonyos célhoz.

Szived elröppenő melege még futtában az örökkévalóság utján is nézd ime csikorgó tél derekán egy egész virágzó tavaszt tudott elővarázsolni, ide kísérték ők is, a néma szeretet jelképei.

Isten veled, bölcs vezérünk, jó barátunk, bucsuzunk föléd második otthonod, második családot, a kamara nevében.

Neked, aki egy fél életet áldoztál nekünk, aki egy féleleten által mindig csak diszt hoztál reánk, most az elválásnál nem adhat egyéb diszt a te kamarád egy pár remegő szónál, egy-két szál virágnál.

Lelked begöngyölt lobogójával vedd azokat is magad mellé és békében pihenve áldodj szépeket.

Isten veled!

Bakonyi Samu bucsuztatója.

Utánna beszélt még Bakouyi Samu orsz. képviselő. Levett kalappal, könnyekig megindulva mondotta:

Isten megmásíthatatlan akarata újból a temetőbe vezette gyászoló gyülekezetünket, hogy a mi nemes városunknak egyik legnemesebb fiát, legderakabb polgárát, méltó képviselőjét utolsó útjára kísérjük.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elküldött bennünket Szabó Kálmán sírhöz, hogy elbucuzzék általunk egyik legkiválóbb, jellemében, tudásban, párhüségben és munkában egyaránt kimagasló tagjától.

A fájdalom keserősége azonban elfojtja szavaimat és nem tudom méltóan tolmácsolni vesztésünk nagyságát.

Sok család után jöttél Te sorainkba szeretett barátunk és éppen most távoztól harcos sorainkból, amikor hazánk egész jövőjére kiható nagy küzdelmünkben Reád mindnyájan annyi reménységgel tekintettünk és Téged abban a kérdésben, amelyért férfimunkásságod egész erejével dolgoztál és lelkesedéstől már akkor is, mikor még különvált hadsorokban harcoltunk közös nagy ideáljainkért, — most egyik vezérünkül vallottunk.

De a Te hótiszta lelked elszáll most körülünk és mikor porlandó maradványaidat átadjuk az örök nyugalomnak, bucsuzó gyá-

nánt vedd tőlünk azt a szent fogadást, hogy emléked, példád a küzdelem lankadatlan folytatására buzdítja pártodat és az eszme, amely tevékenységnek mindig főmozgatója volt, nekünk is vezérgondolatunk marad, amelyért harcolunk tovább, mindvégig, míg diadalát ki-juk, vagy a harcban elesve, utánad mi is sirba szállunk.

Felejtethetetlen barátunk, hűséges bajtársunk, utolsó szavunk hozzád, hogy mibennünk nem csalódtál! Isten veled! Isten veled!

Bakonyi Samu lelkes szavai alatt az emberek arcán a gyászt felváltotta a lelkesültség. — A temetési szertartást aztán a városi és a kereskedő-ifjak gyászéneke zárta be.

Vérengző rablótámadás egy postahivatalban.

Agyonlőtt postatiszt. Agyonvert rabló.

Székesfehérvárról jelentik: Az itteni állomáson levő 2. számú postahivatalban az elmúlt éjjel borzalmas eset történt. Hajnalban fél 2 órakor egy álarcos alak lépett a hivatalba, hol akkor négyen foglalatostkodtak: Kiss Zoltán 39 éves segédellenőr, Schmidt Ferenc 22 éves segéd-tiszt, Berényi József és Szajkó József postaszolgák. A rabló kezében hatalmas revolvért szorongatott és az asztalra egy karabélyt tett le. A revolvért lövésre tartva, mindenkit lelövélssel fenyegetett, ha pénzt nem adnak. A hivatalnokok ijedtükben nem tehettek mást és odaadták az összes pénzesleveleket, mintegy 50.000 koronával terhelve, amit a haramia a magával hozott bőrtáskába helyezett. A zsákmány átvétele után a rabló Kiss hivatalnokra lőtt, ki homlokán találva, holtan esett össze. Azután a többiekre tett több lövést. Berényi szolgál, ki vállán megsebesült, hirtelen a rablóra vetette magát. Ezt látva Szajkó szolga, Berényi segítségére ment és együttesen letéperték a földre, majd Szajkó a rabló kezéből kicsavarta a fegyvert, azzal a gyilkos fejét szétzúzta. Az esetről a rendőrséget értesítették, honnan Simon Sándor helyettes rendőrfőkapitány fél 3 órakor megjelent a rablógyilkosság színhelyén. Csak reggelre tudták megállapítani a gyilkos kilétét, Kern István javító-intézeti szolga személyében. Kern 1889 óta áll a székesfehérvári javító-intézet szolgálatában. A rendőrség a rablógyilkos feleségét egyelőre fogva tartotta, mert gyanu merült fel arra nézve, hogy tudott férje tervéről. A vizsgálat folyik. A pénzből semmi sem hiányzik. Az eset a városban nagy konsternációt keltett.

*

Munkatársunk délelőtt telefonon beszélt Simon Sándor székesfehérvári rendőrkapitány-nal, aki kijelentette, hogy a vizsgálatot már a tegnapi nap folyamán befejezték. — Kern Istvánné egyelőre még a rendőrség fogházában maradt. Az asszony vallomása egyelőre hivatalos titok. Székesfehérvárott azonban megvan-nak győződve, hogy az asszony tisztában volt férje szándékával.

Kiszivárgott még az is, hogy a megölt rabló lakásán megejtett házkutatás alkalmával igen súlyos bűnjelkeket találtak, amelyek arra engednek következtetni, hogy Kern Istvánnak voltak bűntársai. Az asszonyt holnap kísérik át az ügyészség fogházába.

Székesfehérváron az esetet tegnap a lapok rendkívüli kiadásokban adták hírül a közönségnek.

Rablógyilkos, akit kitüntetnek.

Legújabb jelentések szerint a székesfehérvári rendőrség kinyomozta, hogy

a rablógyilkos Kern István azonos a pestmegyei főispán kocsisának, Molnár Gyulának gyilkosával. Ez a gyilkosság másfél évvel történt, de a gyilkosság kilétét eddig még nem is sejtették. Kern István házában házkutatást tartottak és ott egész arzenált találtak. Több Manlicher fegyver s vagy tíz revolver volt a házában elrejtve. Az egész esetben legérdekesebb, hogy Kern István már husz éve szolgál a székesfehérvári javító intézetben, hol mindenben pontos és hűséges alkalmazottnak bizonyult. Az intézet igazgatóságának felterjesztésére éppen most tüntette ki Günther Antal igazságügyminiszter s részére 100 koronás aranyat küldött. Az ünnepélyes átadás vasárnap lett volna.

A rendőrség este kihallgatta Kern István kis leányát, ki mindenben rávaló lott apjára. Berényi postaszolga állapota életveszélyes. Délután meglátogatta a kórházban Szécheny főispán.

Az első vigest.

Holnap este lesz.

Holnap, azaz szerdán délután tartja meg a „felolvasó-esték“ rendező bizottsága első vigestélyét a „Bika“ szálloda disztermében. Ezen, a szegény, éhező, fájlódó, nyomorgó gyermekek javára rendezendő tréfás est műsora oly ügyesen van összeállítva, hogy bizonyára egy viharosan derűs este van kilátása a közönségnek. Am beszéljen maga a műsor:

1. Tréfás nyitány. Előadja a Rác Károly hires zenekara.
2. „Bál után“ monológ. Előadja Simonovics Rózsika.
3. „Hortobágyi hangulat“ zenéjét szerzette Mártonfalvy György. Előadja a színházi zenekar.
4. „Nem látták a mamámat“ monológ. Előadja Ligeti Lajos.
5. „Áriák“ éneklő Gyöngyi Jolán.
6. „A hercegnő.“ Irta Vándor Iván. Felolvasa Békés Gyula.
7. „Duet.“ Éneklő s táncolják Almássy Zsazsa és Lendvay György.
8. „Nevezzünk tíz percig.“ Előadja Gyöngyi Izsó.
9. „Izabella nagy áriája“ az „Ördög Róbert“ operettéből. Éneklő Hofflinger Teréz, a m. kir. zenekonzervatórium végzett növendéke.
10. „Hordó tánc.“ Lejtik a Péterffy nővérek.
11. „A kisegér.“ Vigiáték egy felvonásban. Előadják Bérci Ernő és Báthory Mária.

Ezen vigestére jegyek kaphatók Antalffy József papir s könyvkereskedésében. Ülőhely 1 kor. II-od rendű 60 fillér. Állóhely 30 fillér. Páholy 5 és 6 kor. A rendezőség kéri a m. t. hölgyközönséget, hogy a nézőtérben kalap nélkül sziveskedjék megjelenni. A férfi közönséget pedig arra kéri, hogy ne dohányozzék. Ezen két valóban méltányos kérelmet mi is ajánljuk a közönség szives figyelmébe. Itt említjük egyben meg, hogy a második vigest január hó 15-én fog megtartatni.

Odol

Fogak legjobb szere.

A borzalmak földjéről.

Az érsek csodálatos menekülése.

Legujabb részletek.

Róma, december 4. A messzinai érsek megmenekült. Menekülése rendkívül érdekes s csodával határos. Ő maga úgy beszéli el a dolgot, hogy mikor a föld megindult, éppen a templomban imádkozott. A földrengés következtében térdre hullt. Körülötte irtózatossá, csatogás keletkezett. A templom rombadőlt. A romok között két napot töltött térdre hulla, teljes templomi urnátusban. Ilyen helyzetben találták meg mentői. Az érsek teljesen eszméletlen állapotban volt.

Nápoly, december 4. A messzinai 13. ezred egy szálíg elveszett. Valamint teljesen elpusztult a földrengésben a rendőrség, a tisztviselői kar és a városi tanács.

Palermo, december 4. Messzinában a földlökések megismétlődtek. A földrengések erejét Középpolaszországban is érezték.

Róma december 4. Az olasz minisztertanács elvben kimondta Messzina és Reggio újraépítését. Az a hír, mintha a kormány Messzina romjait összeágyuztatja, nem felel meg a valóságnak.

Róma, december 4. A pápa a Sant Márta kórházban 400 kórágát rendeztetett be a sebesültek ápolására. A pápa kijelentette, hogy nem megy a katasztrófa színhelyére. Ebben politikai okok akadályozzák.

Palermó, december 4. Florenci kereskedő, kit a földrengés koldusbotra juttatott, agyonlőtte magát.

Palermó, január 3. A messzinai orosz konzulnak csakis a neje maradt életben, akit súlyosan sebesült állapotban vittek Siracusába. A Volta hajón egy 1 hónapos gyermeket ápolnak, amelyet a romok alól halott anyja karjaiból emeltek ki. Azt hiszik, hogy az Egyesült Államok konzulja nejevel együtt szintén az áldozatok között van. — Palermóból nagymennyiségű élelmicikkeket szállítottak Messzinába, ahol ezidőszert 10 ezer katoná dolgozik.

Messzinában az elmúlt éjjel újabb földlökéseket érezték, amelyek egyike igen heves volt. Minthogy Reggióból és Messzinából sok sebesült jön Palermóba, közülük 250-et Cefaluba küldtek, ahol a püspök 300 kórágát készített elő. Motta San Giovanni, Lazaro közelében szintén teljesen elpusztult. Itt 110 ember pusztult el. Igen sokan megsebesültek.

Catania, január 3. Heves földlökés következtében Caltá Cironeben az iskolaépület egy része és a székesegyház egyik szárnya összeomlott. Két ember életét veszítette. Tegnap este Reggióból gőzösön 300 menekültet hoztak ide. A mentési és segítő szolgálat rendszeresen folyik. A lakosság kétségbeesett hangulata is lassan-lassan enyhül. A kerület gyászosan süjtött helyeibe katonai segítőkolóniákat küldenek szét.

SZINHAZ.

* Színházi hírek. Ma este lesz a bemutatója „C” bérletben a „Gépirókisszony” című új operettnek. Ez operette, melynek szellemes és mulatságos szövegéhez dallamos, fülbenmászó zene simul, az idény egyik sláger darabjának készült. A zenéje vetélkedik a Dollárkirálynő szellemes muzsikájával. Ez előadás iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik. — Szerdán délután 3 órakor az igazgatóság ifjúsági előadást tart félhelyárak mellett. Szinre kerül „Peleskei nótárius” az ismert régi kiosztásban. — „Romeo és Julia”, Sakespeare megíró tragédiája, a magasztos, tiszta szerelem

apoteozisa kerül pénteken szinre új betanulással. Romeo — Krasznai, Julia — Barabás Ella. A darabot Zilahy igazgató rendezi. — „Szerecsse fia”, Dregely ilynevű szatirája, mely a Magyar színházban rendkívüli sikert aratott, lesz a társulat legközelebbi vigjátéki premierje.

* Zsigmondy Anna elszereződött. Zsigmondy Annát, színtársulatunk kitűnő énekesnőjét a jövő szezonra Erdélyi Miklós a nagyváradi színházhoz szerződtette. Zilahy Gyulának bizonyára nehéz feladat lesz Zsigmondy Annát megfelelő erővel pótolni.

Korcsolya- és Sport-czipők

nagy választékban
MANDEL LIPÓT
czipő nagy raktárában
Arany János-utcával szemben.

HIREK.

— Arany leány. Ily címen lapunk mai számában egy tárcaciklus kezdődik. A tárcasorozat egyes számai hetenként jelennek meg s egymással összefüggő egészet, de azért külön-külön is befejezett novellásként képeznek. Írójuk Vidovich Ernő, aki szép írásaival a „Debrecen” hasábjain tűnt fel s aki most újból megkezdte bizonyára figyelemreméltó munkáját.

— Beöthy Zsolt a Csokonai-körben. Kedves meglepetést szerzett újév alkalmából Beöthy Zsolt a Csokonai-körnek. Kairóból, az ő téli üdülő helyéről küldött néhány sort a Csokonai-kör üdvözlésére és annak az ígéretének a megújítására, hogy a tél folyamán, február végén vagy március elején ellátogat hozzánk. Debrecen közönsége bizonyára együtt örül a Csokonai-körrel e kellemes hírek és annak idején méltó módon fogadja a nagy tudóst és a nagy íróművészt!

— Kinevezések. A m. kir. igazságügy-miniszter Hernády László debreceni kir. ítélőtáblai és Stauber Salamon kir. járásbírói irnokokat irodatisztekévé nevezte ki.

— Jövähagyás. A belügyminiszter tegnapi leiratával jövähagyta Debrecen város szabályozásáról szóló tervet olyan alakban, mint azt megállapították.

— Közigazgatási bizottsági tagválasztás. Szabó Kálmán elhunytával megüresedett a város közigazgatási bizottságánál is egy hely. Az elhunyt képviselő helyét a januári közgyűlésen fogják betölteni.

— A Debreczeni Dalegylet felolvasó délutánja. Életrevaló eszmét honosított meg a Debreczeni Dalegylet. Hetenkint egyszer — vasárnap délután — felolvasó előadásokat rendez ének- és beszámokkal. Legutóbbi ilyen felolvasó-délután is igen szép anyagi és erkölcsi eredménnyel végződött. A hallgatóság, amely szintülteleg megtöltötte a Royal disztermét,

sokat tapsolt az élvezetes és érdekes műsor egyes számainak, amelyet a dalegylet és Barabás Ella színművész is láttak el.

— Békésvármegye Debrecenben. Békésvármegye közönsége a „Ne temere” ügyében tegnap választott Debrecen város átiratára. Az átirat szerint a vármegye nem foglal határozottan állást a „Ne Temere” ellen, hanem várakozó álláspontra helyezkedik s megvárja, míg a kormány tesz lépéseket ez ügyben. Csak ha ezirányban nem fog intézkedés történni, akkor fogja tiltakozását kifejezni.

— Uj vágóhídi állatorvos. László Zsigmond állatorvost, a debreceni orvosi kar egyik rokonszenves tagját a városi tanács ideiglenesen vágóhídi állatorvossá nevezte ki.

— Halálozás. Hosszas szenvedés után elhunyt Debrecen város nagy időt látott méltó elhunytja, Györi Kálmán. Általános a részvét az elhunyt derék tisztviselő és családja iránt. Temetése ma délelőtt fog megtörténni.

— Tankötelemek összeírása. A tanács az iskolába nem járó tankötelemek összeírásáért tegnap utalta ki az összeíróknak külön díjazásként járó 270 koronát.

— A zenekedvelők mai hangversenye. A Debreceni Zenekedvelők Köre ma, kedden este 8 órakor a Bika-szálló disztermében tartja negyedik hangversenyét, melyre fagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Közreműködnek: K. Durigó Ilona dalénekesnő, Szigeti József hegedűművész. A zongorakíséretet Tarnay Alajos látja el. Műsor: 1. Csajkovszky. Hegedűverseny 1. tétel, Szigeti József. 2. Rossini. Aria a Cenerentola c. operából, K. Durigó Ilona. 3. a) Goldmark Air. b) Mozart. Menutt. c) Schubert. L'abeille. Szigeti József. II. 1. a) Wolf. Gesang Weyla's. b) Wolf. Citronenfalter im April. c) Kjerulf. Ingrid's Lied. d) Chaminade. L'anneau d'argent. e) Hahn. Aïmons-nous. K. Durigó Ilona. 2. a) Rubinstein. Wieniawsky. Romance. b) Hubay. Zefir. c) Sarsate. Zapateado. Szigeti József. 3. Rzendi. Hej, Juca Panna. b) Tarnay. A réteken járok. c) Tarnay. Ósz utója. d) Kálmán. Tűzet rak a német tábor. K. Durigó Ilona. Kezdeté pontban 8 órakor. Az I-ső és II-ik rész között 5 pernyi szünet. Pályó és földszinti jegyek Hegedűs és Sándor cégnél kaphatók.

— Szállítási adó eltörlése. A szállítási adó eltörlésével tegnap foglalkozott a tanács, a helyi érdekű vasutak kérelme alapján. A városi tanács nem tartja szükségesnek a szállítási adó eltörlését.

— A szerb nóta miatt. Nagy botrány színhelye volt vasárnap éjszaka a Korona-vendéglő. Sijanovits Lajos szabó több társával mulatott ottan és mulatozás közben szerb és horvát nótákat daloltak. Az idegen nóták nagyon sértették a magyar vendégek füleit és rendreutasították a mulatozókat. Ebből nagy verekezés támadt. Guganovits Lajos felkapott egy sörös poharat és azt Deák Gábor pincér fején szétverte. A pincér súlyos sérüléseket szenvedett. A garázdálkodókat bekísérték a rendőrségre, hol Guganovitsot letartóztatták. Erre a többi garázdálkodók ordítani kezdtek és formaliter megtámadták a rendőrséget, hogy ők addig nem mennek el, míg Guganovitsot szabadon nem eresztik. De bizony elszelleltek ők, mikor mindnyájukat le akarta tartóztatni az ügyeletes rendőrtisztviselő. Ezzel aztán vége is volt az egész éjszakai csendháborításnak.

— Titkári áthelyezés. Az Első Leánykiképző Egylet, biztosító intézet Kenyeres Sándort, a biztosítási körökben előnyösen ismert szakirót nevezte ki Debrecenbe Grossmann és Mandel bankirodai vállalat által képviselt vezérigazgatójához ügyvezető titkáruul.

— **Meskó államtitkár Debrecenben.** Meskó László államtitkár ma este a hétórás vonattal Budapestről Debrecenbe érkezett.

— **Fényes műsorú kedélyes estélyt** rendez szegényei javára a Zion betegsegítő-egyesület e hó 16-án, a Royal-szálló nagytermében. A műsoron, melynél hatásosabbat el sem lehet képzelni, Horváth Kálmáné, Huzella Irén, Gyöngyi Jolán, Simonovits Rózsika, Gyöngyi Izsó, Horváth Kálmán, Nádor Zsiga, Hapat Arthur és Zöldy János működnek közre. A fényes sikerűnek ígérkező estély meghívóját legközelebb közölni fogjuk.

— **Hortobágyi pásztorfogadások.** Vasárnap kellett volna megtörténni a hortobágyi pásztorfogadásnak. A tanács a gyászra való tekintettel azonban elhalasztotta a fogadást s így az a jövő vasárnapon fog megtörténni.

— **A Petőfi-dalkör hangversenye és bálja.** A Petőfi-dalkör szombat esti hangversenye és bálja a várakozáson felül sikerült. A műsor három számát a dalegylet töltötte be, amely mindenkit meglepett az énekszámok precíz, összevágó előadásával. Általános tetszéssel találkozott a dr. Nagy Vilmos főiskolai tanár humoros felolvasása, amely mindvégig derűs hangulatban tartotta a hallgatóságot. A programmi lezajlása után hajnalig tartó tánc következett, amelyhez Magyar Imre hírneves bandája szolgáltatja a zenét.

— **Amerikai párbaj.** Aradrol táviratozók nekünk: Pothof János 20 éves aradi gázgyári hivatalnok kétszer mellbe lötte magát. Haldokolva szállították a kórházba. A rendőrséghez írt levélben tetté azzal okolja meg, hogy egy barátjával összeveszett és ezért amerikai párbajt vívtak. Kéri a rendőrséget, hogy ne keressék ellenfelét. A szerencsétlen fiatalember szülei nem is sejtik, hogy ki volt a fiuk ellenfele.

— **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Talpas István gör. kath. 75 éves, Magyar Sándor ref. 6 hónapos, Gál Zsuzsanna ref. 2 hónapos, Nagy Andrásné róm. kath. 56 éves, Fischbein Márton izr. 67 éves, Révész Adolf izr. 60 éves, Kovács András ref. 59 éves.

— **Tolvaj takarítónő.** Deutch Ignác, a Neumann M. cég üzletvezetője feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes lakásáról több ezüst- és ruhaneműt ellopott. A rendőrség nyomozást indított és Szócs Lajos rendőrbiztosnak sikerült a tettest Dóczi Anna takarítónő személyében kideríteni, akinél a házkutatás alatt a lopott tárgyak egy részét meg is találta. A tolvaj nő bűnét beismerte. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **Eltörte a lábát.** Nagy Gábor bőszörményi lakos, gazdálkodó vasárnap este a Hatvan-utcai kis állomásra igyekezett. Utközben a sikos járdán megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy ballábát eltörte. A kórházban ápolják.

— **Öngyilkos napszámos.** Szepesi József 26 éves földműves napszámos tegnap este a Csemete-utca 16. szám alatt marólugot ivott. A mentők súlyos belső sérüléseivel a kórházba szállították. Öngyilkosságának okát a kihallgatást végző rendőrtisztnek nem akarta megmondani. Valószínűleg reménytelen szerelem adta kezébe a méregpoharat.

— **Helyreigazítás.** A jótékony adományoknak a templomokban kihirdetése alkalmával azon hiba csuszott be, hogy a csizmadiaipartársulat által ajánlott 10 korona jótékony adomány a számvevő elnézése folytán úgy lett feltüntetve, mintha azt Debreczeni Károly ur adta volna, holott ő, mint a jótékony adományt kézbesítő csakis az ellennyugtát írta alá s a jótékony adomány úgy lett elszámolva, mint a csizmadia-társulat adománya. Ezt a Debreceni

Károly ur igazolására nyilvánosságra hozni kötelességem. Debreczen, 1909. január 1. Könyves Tóth Kálmán, isp. felügyelő.

— **A főtéren egy tüzelehelység berendezéssel azonnal kiadó.** Czim a kiadóban.

— **Gyászjelentés.** Mélységes bánattal és fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa nagyapa, testvér és szerető jó rokon Györy Kálmán Debreczen sz. kir. város mérnöke és törvényhatósági bizottságának tagja e hó 3-án reggeli 5 órakor, rövid szenvedés után, életének 55-ik, boldog házasságának 13-ik évében elhunyt. Felejtethetlen halottunk földi részei e hó 5-én délután 2 és fél órakor a Deák Ferenc-utcai 20 számú háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai sírkertben a családi sírboltban fognak örök nyugalomra elhelyeztetni. Végtisztességére a rokonokat, kartársakat, barátokat és ösmerősöket bánatos szívvel hívjuk meg. Debreczen, 1909. január hó 3-án. Neje: öz. Györy Kálmáné szül. Sebestyén Olga. Gyermekai: Kálmán nejevel Bartha Irénnel; Jenő. Unokája: Györy Irénke. Testvére: Györy Erzsébet férjével Kacsó Károlyval és gyermekeivel. Násza: Bartha István nejevel Böck Jozefinnel. Unokahugai: Tóth Gizella Kenéz Zoltánné. Tóth Aranka férjével dr. Szabó Györggyel. Kenéz Viola férjével Polónyi Lajossal. Unokaöccse: Kenéz Barna. A temetést Gebauer Károly tem. int. végezi.

— **Csinosan butorozott, különbejáratu szoba Darabos-u. 5. az emelelen kiadó.**

— **Arcmassage, elektrolyticus bajusz, szakállszőr, szemölcs, szepplő, májfolt irtás stb. dr. Hajdu kozmetikai intézetében Szent-Anna-utca 5. sz.**

— **Ügyes ügynökök jutalékra kerestetnek.** Cim a kiadóban.

— **Olvasó közönségünk** szives figyelmét felhívjuk a Néptakarékpénztár mai hirdetésére.

— **A Debreczeni Leszámló Bank** m. sz. (Piacz-u. 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

— **Vízvezeteki, fürdő, csatornázás és szivattyu berendezéseket gyorsan szakszerűen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utca 4.**

— **Vigyázzon!** Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni, Bádogos-u. 4. 2194

Büntető véletlen.

Szengázmérgezett család.

Egy házaspár tragédiája.

Püspökladányi tudósítónk egy házaspár borzalmas tragédiájáról értesít. Az áldozat Szabó Imre fiatal parasztember és felesége. A házaspár a Püspökladány határában levő Középhát-pusztán dolgozott. Itt volt lakásuk is, ahol tegnap reggel mindkettőjüket holtan találták. A szobában fojtó szengáz terjengett, úgyhogy a bemenetel percekig teljesen lehetetlen volt. Azonnal az eset színhelyére hívták a hatóság embereit, kik hamarosan megállapították, hogy Szabó Imrét és feleségét szengáz ölte meg. Megelőző este szénrel jól befűtöttek a kályhába és lefeküdtek. Éjszaka a férfi fojtogató érzésre ébredt fel, de ekkor már nem volt jartányi ereje. Ott pusztultak mindketten, a feleségével, minden segítség nélkül.

Később a vizsgálat, mely megindult, hogy kit terhel felelősség a szerencsétlenségért, érdekes felfedezésre jutott. Megállapította ugyanis a csendőrség, hogy Szabó Imre a szentet a püspökladányi vasuti állomásról lopta. Apródonként több métermázsányit lopott el. A lopott szentet a szoba fűtésére akarták használni. Azonban azt gondolták, hogy a kéményen felszálló füstrel észreveszik az emberek, hogy szénrel fűtenek, ami nyomán rájöttek volna a lopásra, mert a földbirtokostól a gazdasági munkások fát, nem pedig szentet kap-

nak. Ebben a hiedelemben a csövet bedugták, nehogy a füst felszálljon. — A szerencsétlenek persze nem ismerték a szén tulajdonságát, hatását és egész nyugodtan lefeküdtek. A szén gyilkos füstje természetesen a szobában terjengett széjjel és mindjárt meg is büntette a loppásért a boldogtalan pár embert.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle emulsió az elsatnyulástól megemeli s rendes erőhöz, vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyerme-

kük egészségüknek rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2K 50.

Kapható minden gyógytárban.

TÁVIRATOK.

Az önálló bank mellett.

Arad, december 4. Nagy Sándor, a márialaki kerület országos képviselője vasárnap Csanádpalotán beszámolót tartott. Beszédében az önálló bank és az általános választói jog hívének vallotta magát.

A nagy szerb propaganda.

Zágráb, december 4. A főügyész ma meglátogatta a nagyszerb propaganda letartóztatottait és kérte őket, hogy álljanak el az éhségstrájtól. Igéretet tett, hogy január 15-ig a vádiratot megkapják. A foglyok kijelentették, hogy őket már egyszer becsapták s a koplalástól nem állnak el.

Róma, december 4. Dr. Gyuri grubrisz-nepjei járásorvost nagyszerb propaganda gyanúja miatt letartóztatták és a belvári ügyészségre kísérték.

Magyarok és a szicíliai földrengés.

Róma, január 3. Hodossy Imre, a budapesti ügyvédi kamara tiszteletbeli elnöke, aki a földrengés idején a Meszszina melletti Taorminában tartózkodott, a kíséretében lévő családtagokkal együtt ma Rómába érkezett.

Nagy tűz.

Ungvár, december 4. A Fehér Hajó szálloda szomszédságában hat emeletes épület kigyuladt és lángban áll. Egy század katona és a tűzoltóság nyomben hozzá fogott az oltáshoz, de a tűz lokalizálása a vízhiány miatt teljesen lehetetlen volt.

Nagy szerencsétlenség Budapesten.

Felrobbant kazán.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

Nagy szerencsétlenség történt vasárnap este a Nyár-utcai Hungária-fürdőben. A kazánházban felrobbant a kazán és a helyiséget tűzbe borítva, egy munkást megölt, kettőt halálosan, egyet súlyosan összeégetett. A kazánházban vasárnap este Nagy Béla fűtő, Józsa

János, Verebes Ignác és Szabó András kazánmunkások dolgoztak. A kazánházból látják el gőzzel a gőzfürdőket és forró vízzel a magánfürdőhelyiségeket. Temérdek cső szállítja nagy nyomás útján a gőzt és a vizet.

Tegnap este is rendesen folyt a munka, amikor 8 órakor óriási dörrenés hallatszott s a következő pillanatban a kazán felrobbant. — Magasan lobogó lánggal csapott föl a tűz, majd a robbanás folytán sisteregve, vigan özönlött széjjel a forró gőz és a víz a helyiségben. Az ott tartózkodó munkások négykézláb vándorogtak ki a folyosóra, ahol eszméletlenül estek össze. Józsa azonban már nem tudott menekülni. — A hirtelen érkezett többi munkások a gőzcsapokat elzárták, majd pár perc alatt eloltották a tüzet. Közben telefonon értesítették a mentőket, akik pár perc alatt két kocsival jelentek meg a szerencsétlenség színhelyén.

A munkások súlyos égési sebeket szenvedett. Józsa János még az éjszaka meghalt. Nagy Béla és Verebes Ignác sérülései életveszélyesek. Nagy Béla még ma sem tért eszméltre. Szabó András állapota súlyos. A rendőrség kihallgatta Verebes Ignácot, aki nehezen tudta elmondani, hogy a gyárat új csövekkel szerelték fel két hónappal ezelőtt. A csövek kipróbálásakor nem a legmagasabb gőzt használták s a mostani szerencsétlenséget egy cső megpedése okozta.

A vizsgálóbíró bezáratta a kazánokat és helyszíni szemlét tart.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalius Natron Lithion gyógyviz

orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. szám.

Fáraktár Debreczenben:

Komlóssy Lajos urnál
Debreczenben.

Kapható: gyógyszertárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Regény-csarnok.

14.

Regény.

A nagy rejtély.

Ha férjem azt állítja, hogy anyja látásból ismert s tudja, hogy fiának neje vagyok, hogy engem várt a parton szándékosan ejtette el a levelet, — így akarván ürügyet találni a velem való megismerkedésre, ugyananyi volt, mintha a fennemlített lehetlenségeket, mint határozottan megtörtént tényeket állítaná elő.

Képtelen valék még többet mondani. Hallgatagon mentem férjem oldalán az azon le-sújtó meggyőződéssel, hogy köztünk örvény nyílt meg, egy családi titok képében, mely egymástól elválaszt. Szellemileg, ha testileg nem is — megváltunk egymástól — házasságunk rövid négy napja után!

„Valéria”, kérdé, „nincs mit mondanod?”

„Nincs.”

„Nem elégített ki magyarázatom?”

Észrevettem, hogy e kérdéskor hangja kissé reszketett. Most éreztem ki hangjából először e társalgás alatt azt, mit bizonyos hangulataiban már többször volt alkalmam nála

észlelni s mit jól ismerék. Ama százezer rejtélyes befolyás között, mit a férfi azon nőre gyakorol, ki őt szereti. Alig hiszem, hogy ellentétebbé lehetne hangjának beilyásánál. Én nem tartozom azon nőkhez, kik a legcsekélyebb indoknál könnyeket ontanak; úgy hi-kézem ez nem tartozik vérmérsékletemhez. De, midőn hangjának e csekély, természetes változást meghallám, gondolataim, magam sem tudom miért, önkénytelen visszaszálltak a múltba, azon boldog napra, hol először vallám be, hogy szeretem. Sirva fakadtam.

Azonnal megállt s megragadá kezemet. Szemembe igyekezett nézni.

Fejemet lehajtva, szememet a földre szeg-zém. Gyöngeségemet, erély hiányomat szé-gyenlém. El voltam határozva, hogy nem né-zek reá.

A néma csend alatt, mely most beállott, ő egyszerre térdre esett lábaim előtt, oly két-ségsbesett kiáltással, mely keresztül járta szí-ve-met, mint a tör.

„Valéria! Megcsaltalak, nyomorult va-gyok, érdemtelen vagyok reád! Egy szót se higgy abból, amit mondtam, hazugság, gyáva, nyomorult hazugság volt minden! Te nem tudod, min mentem már keresztül; nem tudod mennyire kínoztak, gyötörték! Oh egyetlen kedvesem, meg ne vess azért, ne taszíts el magadtól! Bizonyosan magamon kívül valék, midőn úgy beszéltem hozzád, amint azt tettem. Meglátszott rajtad, hogy sértve, bántva érzed magadat s nem tudtam, mit mivelek. Még percnyi szenvedéstől is óvni akartalak; az egészet elsimítani igyekeztem s aztán abba hagyni mindörökre. Az Isten igralmára kérek, ne kívánj többet tudni. Szerelmem! angyalom! ez oly baj, mely köztem s anyám közt létezik csak; de semmi olyan, mi téged felizgathat, vagy bánthat; — most már senkit a világon nem illet többé a dolog. Szeretlek, imádlak; szívem, lelkem teljesen, örökre a tied! Éid be azzal. Feledd el a történeteket. Anyámat soha-sem fogod többé látni. Holnap oda hagyjuk e helyet. Hajóraa kelünk. Nem mindegy-e hol élünk, addig míg egymásnak élhetünk? Bo-csáss meg és felejts. Oh Valériám, Valériám, bocsáss meg és felejts!”

Leirhatatlan kin beszélt arcából, leirhatat-tan gyötrelmem nyilvánult hangjában.

Emlékezzetek meg arról s egyszersmind n feledjétek, hogy szeretem!

„Megbocsájtani könnyű”, felelém szomo-ruan „s érted, Eustace, megkísérlem, tudok-e feledni.”

Szeliden telemeltem, amint ezt mondtam. Kezeimet csókoltam, mint oly ember, ki sokkal alázatosabb, semhogy ennél barátságosabb mó-don bátorkodnék háláját kifejezni. A zavar, mely mindinkább erőt vett rajtunk, amint né-mán tovább haladtunk egymás mellett, végre oly elviselhetlenné vált, hogy tényleg azon törtem eszemet, mily beszéd tárgyát hozhatnék fel, mintha csak valami idegennek társaságá-ban lennék. Iránta való könyörületből végre a sebes hajó ügyéről kérdezősködtem.

Mint a vízbefelő a szabadtására nyújtott kezét, oly mohón ragadá meg férjem az általam megpendített eszmét.

E nyomorult kis tárgyról, a sebes hajó-ról beszélt, beszélt, mintha élete függne attól, hogy egy percig se hallgasson el az egész ut alatt, míg haza nem érünk. Iszonyu volt őt hallanom. Mennyire szenved, azt azon hév után ítélhetném meg, melylyel ő a nyugodt, gon-dolkozó és hallgatag ember most igaz termé-szete és életének szokásai és eldítéletei ellen dolgozik. A legnagyobb megerőltetésembe ke-rült önuralmamát mindaddig fenntartani, míg lakásunk ajtajáig értünk. Ott kénytelen valék fáradságról panaszkodni, arra kérve férjemet, hagyjon magamra rövid időre, míg szobám magányában kissé kipihenem magamat.

„Indulunk holnap?” kiálta utánam, mi-dőn már a lépcsőn haladtam fel.

Mit? Másnap a középtengerre kelni vele? Heteket és heteket egyes-egyedül tölteni vele a hajó szűk korlátai között, amaz iszonyu titok tudatával, mely napról-napra mind jobban szét-választ bennünket rokonszenyben, bizalomban? E gondolatra összeborzadtam.

„Holnapig nem hiszem, hogy elkészül-hessek,” felelém. „Nem adnál-e valamivel hosszabb időt az elkészülésre?”

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

A néhai Kiss Albert lelkész ur ha-lálával megüresedett lelkészi állásra Szele György lelkész költözvén át a Kossuth-u. lelkészi állás jutott ürese-désbe, melyre a pályázat kihirdetett. Erre a lelkészi állásra pályáztak és az E. T. II. t.-c. 17. és 18. §-a értelmé-ben választhatóknak jelentettek ki pályá-zati kérvényüknek beérkezési ideje sze-rint: Urai Sándor felsőbb leányiskolai tanár, M. Szabó Miklós királydaróci ren-des lelkész, Illyés Endre balmazújvárosi rendes lelkész, Zih Sándor berettyóuj-falui rendes lelkész, Kovács János deb-receni vallásmentő, lelkész, Török Imre kisujszállási rendes lelkész, Diószegi Mihály tiszafüredi rendes lelkész.

A választás idejét esperes ur 1909. január 10-re, Vasárnapra tűzte ki, a mi-kor délelőtt 10 órakor ref. egyházunk nagy templomában veszi kezdetét a vá-lasztási eljárás. Ha ekkor az egyházi tör-vények II. t.-c. 27. §-a értelmében köz-felkiáltással nem történhetné meg a lelkészválasztás, titkos szavazás fog el-rendelteni, mely a következő két helyen történik:

a) az egyház tanácsstermében, Egy-háztér 17. sz. alatt, hol a Csapó, Péterfia és Hatvan-utczai választók szavaznak.

b) a felsőbb leányiskolában, Kos-suth-u. 33. sz. alatt, hol a Piacz, Varga és Kossuth-utczai választók. továbbá a külsőségeken lakók szavaznak.

Debrecen, 1908. dec. 24.

A presbytérium elnöksége:

Dicsőfi József,

Simonffy Imre

lelkészelnök.

kir. tan., főgondnok.

2272

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

320277/III.

Mérsékelt áru menettér-ti-jegyek életbeléptetése.

A magyar királyi államvasutak igaz-gatóságától nyert értesülés szerint a szatmár—mátészalkai h. é. vasuton 1909. évi január 1-től kezdődőleg Szatmárné-meti és Vetés állomások között két na-pig érvényes III. osztályu menettér-ti je-gyek fognak kiadni 0.70 korona mér-sékelt menetáron.

Budapest, 1909. december havában.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérnemű.
Női divatárak. Külön sző-
nyegosztály.

Óriási választék!

Bankegyesület
részvénytársaság
Debreczen, Piac-u. 72. sz. alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.
Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt
tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyújt bekebelezés mellett földbir-
tokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára, pénztárjegyekre stb.

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kö-
tésére.

Az igazgatóság.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely
közelében a vámospércsi or-
szágút mentén fekvő ugyne-
vezett **Nyilas-telepen**

házhelyek

valamint felépített munkás laká-
sok kedvező részletfizetésre örök
áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Már-
ton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u.
41. szám. Ujfalussy-ház.

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

alkalmi vásár

leszállított

jutányos árak.

Önkéntes

árverésen eladatnak Zsáka községben
(vasut állom. Berettyóujfalu). a gr. Rhédey
kastélyban, a különféle butorok, értékes
szőnyegek, függönyök, konyha és kerti
berendezések stb. Vevők a **január hó
11-ikén** kezdődő árverésen készpénzzel
tartoznak fizetni. Az árverés naponként
d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig fog
megtartatni.

Aláírási felhívás.

A Néptakarék-pénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-ével

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint **legalább 1 koronát** és
életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély
pótdíjat is befizetnek, azon kedvezményben rés-
zesülnek, hogy a befizetett tőkájük **nemcsak
4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koro-
náról szóló életbiztosításhoz is jutnak,**
melylyel **ugy a takarékoság mint a család
jövőjéről való gondoskodás célja** egyszerre
és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen **biztosítói
rendszerbe beíratási díj és késedelmi ka-
mat nélkül bármikor beléphetnek** és meg-
felelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik
befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Alkalmi ajándéknak

Fésű, manicur és parfüm kazetták, Ridikülök. Férfi
fehérneműek, Nyakkendők, harisnyák s egyéb pi-
pere és férfi divat cikkek.

Bőr-, selyem és kötött keztyük

olcsó árak mellett

Győrfi Sándor

keztyü-, kötszer és férfi divat üzletében

DEBRECZEN, Simonffi-u. (Városi bérház.)

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdését, hamvasságát, rózsaszínen játszó fehérségét. Megszünteti a kérvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Puder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s forrástára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban.)
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legerősebb kivitelben erőátviteli motor berendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. Tervek és költségvetés díjtalan.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vízvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.
Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalékos megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatású fénnyel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárokat s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

A „Debreczen”

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és bál meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen” kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen” nyomda
művezetője.